

Uzm. Dr. Neslihan Çuhacı¹, Uzm. Dr. Ahmet Dirikoç¹, Uzm. Dr. Nilüfer Poyraz², Uzm. Dr. Samet Yalçın³, Doç. Dr. Gülten Kıyak³,
Doç. Dr. Eren P. Ersoy³, Prof. Dr. Gülnur Güler⁴, Doç. Dr. Reyhan Ersoy¹ ve Prof. Dr. Bekir Çakır¹

¹ Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları B.D., Ankara

² S. B. Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nükleer Tıp Kliniği, Ankara

³ S. B. Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, Ankara

⁴ Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Patoloji A.B.D., Ankara

GİRİŞ

➤ Hiperparatiroidi (HPT) ve tiroid hastalıkları sık görülen durumlardır ve bu iki hastalık aynı hastada görülebilmektedir. Literatürde primer HPT'de tiroid patolojilerinin görülme sıklığı farklı olgu serilerinde %15–70 aralığında bildirilmiştir. Primer HPT'de eş zamanlı tiroid kanseri %3.1-15 arasında bildirilmiştir. Bu oran, muayene metoduna, cerrahi endikasyonuna ve hasta seçimine bağlı olarak değişmektedir. Bu çalışmada HPT nedeni ile opere edilen hasta grubumuzdaki tiroid patolojilerini araştırmayı amaçladık.

GEREÇ ve YÖNTEM

➤ Çalışmaya operasyon kararı alınan 91 HPT'li hasta dahil edildi. Hastalar tiroid patolojisine yönelik olarak tiroid fonksiyon testleri (sT3, sT4, TSH, Anti-TG, Anti-TPO, TSH reseptör antikoru), boyun ultrasonografileri (USG), tiroid ince iğne aspirasyon biyopsisi (TİAB), gerekli görüldüğünde tiroid sintigrafisi ve histopatoloji sonuçları ile değerlendirildi. Tüm hastalar boyun eksplarasyonu yapılarak opere edildi.

BULGULAR

➤ Hastaların 79'u (%86.8) kadın, 12'si (%13.2) erkek, ortalama yaşları ise 51.8±9.1 yıl idi. Hastaların 75'i (%82.4) ötiroid, 8'i (%8.8) hipotiroid, 8'i (%8.8) hipertiroid idi. 91 hastanın bir tanesinde tiroide ait patoloji saptanmadı.

➤ Hastaların 84'ünde (%92.3) primer HPT, 7'sinde (%7.7) tersiyer HPT mevcut idi. 71 hastada (%78) tiroide nodül, 40 hastada (%43.9) en az bir tiroid otoantikor pozitifliği mevcut idi.

➤ Histopatoloji sonuçlarına göre; 81 hastada (%89) paratiroid adenomu, 10 hastada (%11) paratiroid hiperplazisi saptandı. Paratiroid hiperplazisi saptanan hastaların 5'inde (%50) primer HPT, 5'inde (%50) tersiyer HPT mevcut idi.

➤ Tiroide ait histopatoloji sonuçlarında ise; 15 hastada (%16.5) papiller tiroid karsinomu (PTK) saptandı. Tiroid karsinomu saptanan hastaların hiçbirinde damar invazyonu, kapsül dışı invazyon ve lenf nodu metastazı saptanmadı. Kapsül invazyonu 3 (%20) hastada, multisentrisite 4 hastada (%26.7) mevcuttu. Tümör 2 hastada 1 cm ve üzerinde iken 13 hastada mikrokarsinom saptandı.

	Benign n (%)	Malign n (%)	Toplam n
N	76 (83.5)	15 (16.5)	91
Primer HPT	70 (83.3)	14 (16.7)	84
Tersiyer HPT	6 (85.7)	1 (14.3)	7
Ötiroid	60 (80)	15 (20)	75
Hipotiroidi	8 (100)	0 (0)	8
Hipertiroidi	8 (100)	0 (0)	8
Tiroide nodül varlığı	59 (83.1)	12 (16.9)	71
Otoantikor (+)	33 (82.5)	7 (17.5)	40
Paratiroid hiperplazisi	8 (80)	2 (20)	10
Paratiroid adenomu	68 (84)	13 (16)	81
PA boyut (mm)	13.72±5.46 (2.10-5.46)	13.66±5.78 (5.90-5.78)	P >0.05

Tablo. Hastamızın tanıdaki laboratuvar parametreleri

➤ PTK tespit edilen hastaların 10'u (%66.7) ötiroid multinodüler guatr, 3'ü (%20) kronik tiroidit, 2'si (%13.3) ötiroid nodüler guatr idi.

➤ PTK saptanan hastaların 14'ünde primer (%93.3), 1'inde (%6.7) tersiyer HPT saptandı. PTK saptanan hastaların 13'ünde (%86.7) paratiroid adenomu, 2'sinde (%13.3) paratiroid hiperplazi bulundu.

➤ Hastaların tiroid histopatoloji sonuçlarına göre özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

SONUÇ

➤ Histopatolojik sonuçlara göre vaka grubumuzda HPT ile tiroid patolojisi birlikteliği %98.9 oranında bulunmuştur. Paratiroidektominin yanı sıra tiroidektomi de yapılan hastalarda tiroid kanseri oranı %16.5 olup dikkat çekicidir.

➤ Literatürde bu oran % 15'ler düzeyindedir. Literatürdeki orana benzer şekilde bulduğumuz bu yüksek oran nedeni ile paratiroidektomi uygulanacak tüm hastaların tiroid hastalığı açısından da değerlendirilmesi gerektiğini ve bu durumun uygun cerrahi yaklaşıma ışık tutacağını düşünüyoruz.